

Kentsel Jeoloji ve Planlama Oturumu

Urban Geology and Planning Session

**Remzi KARAGÜZEL, Mahmut MUTLUTÜRK, Ayşe ÇAĞLAYAN,
Özkan CORUK, Meltem ŞENOL BALABAN**

Tarihsel süreçte insanlar, vahşi doğadan korunmak, yaşamı güvence altına almak ve görev paylaşımları yaparak daha konforlu olan toplu yaşamı tercih etmişlerdir. Başlangıçta toprak ve su kaynaklarına ulaşım kolaylığından dolayı tercih edilen kırsal ve küçük yerleşimler halindeki yaşam, artan nüfusun ve gereksinimlere bağlı olarak şehirler oluşmuştur. Kentlerin sunduğu; eğitim, sağlık, iş alanları, kültür, sanat vb. hizmetlere erişim kolaylığı nüfus patlamasına neden olmuştur. Günümüzde nüfusun % 84'ü kentlere taşınmış ve birçok Avrupa ülkesinden daha fazla nüfusa sahip büyük kentler oluşmuştur. Ülke geneline planlı bir şekilde dağılmadığı anlaşılan ve cazibe merkezlerine dönüşen bu kentlerde; günümüzde deprem, taşkın, heyelan, kaya düşmesi, çığ vb. doğa olaylarının afete dönüştüğüne, insan ve sanayi yerleşimlerin tarım ve su kaynakları koruma alanlarında yayıldığına tanıklık edilmektedir.

Ayrıca, güvenli barınma alanları, yapı malzemeleri, sağlıklı gıda maddeleri, su kaynakları, alt yapı, ulaşım, enerji, istihdam, sanayi tesislerinin hammadde tedariki ve atıklarının yönetimi ile kentsel ekosistemin yaşatılması ve çevre sağlığı sorunları giderek artmaktadır. Bununla birlikte, ulaşım ağları ve altyapı tesisleri yetersiz kalmış ve "Kentsel Dönüşüm" gündeme gelmiştir. Sonuç olarak ülkemizde mevcut planlama anlayışının yetersiz kaldığı anlaşılmıştır.

Bütün bu süreçlerde kentlerin kendini yenilemek, doğa olayları karşısında daha dirençli kentlere yerleşmek, yeni alanlar seçmek, büyümek, yeni ulaşım ağları oluşturmak gibi gereksinimleri ortaya çıkmıştır.

Throughout history, people have preferred a more comfortable collective life to protect themselves from wild nature, to secure life, and to share tasks. In the beginning, life in rural and small urban settlements was preferred due to ease of access to land and water resources, but cities were formed due to the increasing population and needs. Ease of access to services such as education, health, business areas, culture, art, etc. offered by cities has led to a population explosion. It is witnessed that natural events such as earthquakes, floods, landslides, rock falls, avalanches, etc. occur in these cities, which are understood to have not been distributed throughout the country in a planned manner and have turned into centers of attraction, turn into disasters and human and industrial settlements spread in agricultural and water resources protection areas.

In addition, safe shelter areas, building materials, healthy foods, water resources, infrastructure, transportation, energy, employment, raw material supply of industrial facilities and waste management, as well as the survival of the urban ecosystem and environmental health problems are gradually increasing. Besides, transportation networks and infrastructure facilities were inadequate and "Urban Transformation" came to the agenda. As a result, it has been understood that the current planning approach in our country is inadequate.

In all these processes, the needs of cities such as renewing themselves, settling in cities that are more resistant to natural events, choosing new areas, growing, and creating new transportation networks have emerged.

Böylece, az katlı yapılardan çok katlı yapılara, küçük dükkânlardan çok amaçlı büyük alışveriş merkezlerine, kentin her noktasına ulaşımı kolaylıkla sağlayabilecek yerüstü ve yeraltı ulaşım ağlarının nereye ve nasıl yapılacağı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yeni yapılaşmaların yer seçiminin doğru yapılmadığı, seçilen alanlarda nasıl yapılmalı sorularının doğru cevaplanmadığı kesimlerde basit bir doğa olayının nasıl afete dönüştüğünü görmekteyiz. Özellikle son yaşanan depremler, ülkemizde kentleşmede yanlışlar zincirinin ilk halkasının yer seçimi ile başladığını ve seçilen yerlerde nasıl yapacağı konusunda özensiz davranılmasının sonucunun nelere mal olduğunu ısrarla göstermiştir.

Doğru bir kentleşme, kentin geleceğindeki nüfus artışları ve hareketliliği, eğitim, sağlık, ulaşım, spor gibi yeterli sosyal ve fiziksel altyapı olanaklarının doğru planlanması ile mümkündür. Planlamada yapılacak her bir altyapının konumlandırılacağı alanın yer seçimi ve seçilen alanda yapılacak yapıların nasıl tasarlanacağı ve inşa edileceği alanın jeolojik-jeoteknik ve mühendislik jeolojisi özellikleri ile ilişkilidir. Bu da bize sağlıklı bir kentleşmede mekânsal planlamanın her aşamasında yasal tabana da oturtulmuş olan; jeolojik-jeoteknik etüt, mühendislik jeolojisi araştırma ve incelemeleri sonucu oluşturulan mikro bölgeleme çalışmaları ile parsel bazında yapılan zemin ve temel etütleri olarak bilinen mühendislik jeolojisi araştırma ve incelemelerinin belirleyici olduğunu göstermektedir.

Sizleri **“Kentsel Jeoloji ve Planlama”** konularında disiplinlerarası araştırma, inceleme ve uygulamaya yönelik çalışmaların teknik ve bilimsel platformda paylaşılacağı 76. Türkiye Jeoloji Kurultayı’nda birlikte olmaya davet ediyoruz.

Thus, where, and how to build surface and underground transportation networks that can easily provide transportation to every point of the city, from low-rise buildings to multi-storey buildings, from small shops to multi-purpose large shopping malls, emerges as an important problem. We see how a simple natural event turns into a disaster in areas where the site selection for new construction is not made correctly and the questions of how it should be built in the selected areas are not answered correctly. Especially, the recent earthquakes have persistently shown that the first link in the chain of mistakes in urbanization in our country begins with the site selection, and the consequences of being careless about how to do things in the selected places.

A correct urbanization is possible with the right planning of adequate social and physical infrastructure opportunities such as education, health, transportation, and sports, as well as population increases and mobility in the future of the city. In planning, the site selection of the area, where each infrastructure will be located and how the structures to be built in the selected area will be designed and built, are related to the geological-geotechnical and engineering geology characteristics of the area. This shows us that in a healthy urbanization, geological-geotechnical investigations, which are based on a legal basis at every stage of spatial planning, micro-zoning studies created as a result of engineering geology research and investigations known as ground and foundation investigations carried out on a parcel basis, are determinant.

We invite you to be together at the 76th Geology Congress of Turkey, where interdisciplinary research, analysis, and practical studies on **"Urban Geology and Planning"** will be shared on a technical and scientific platform.